ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΜ.Ε.Α. ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ:

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2020-2021

Λίγα λόγια για την ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων

Η ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων ξεκίνησε στο Τμήμα μας κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012. Πραγματοποιείται δύο φορές ετησίως, πριν τη λήξη του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου αντίστοιχα, σε περίοδο που επιλέγει το ίδιο το Τμήμα.

Οι φοιτητές συμμετέχουν στην ηλεκτρονική αξιολόγηση συμπληρώνοντας διαδικτυακά στην πλατφόρμα της ΜΟ.ΔΙ.Π. δύο ερωτηματολόγια:

- ένα για κάθε μάθημα που έχουν δηλώσει και
- ένα για τη διαδικασία της αξιολόγησης.

Το πρώτο ερωτηματολόγιο (Παράρτημα Ι) είναι χωρισμένο σε 4 ενότητες:

- Στην πρώτη ενότητα αξιολογείται το μάθημα (4 ερωτήσεις)
- Στη δεύτερη ενότητα αξιολογείται το διδακτικό προσωπικό (4 ερωτήσεις)
- Στην τρίτη ενότητα αποτιμάται συνολικά το μάθημα και το διδακτικό προσωπικό (2 ερωτήσεις)
- Στην τέταρτη ενότητα δίνεται η δυνατότητα καταγραφής παρατηρήσεων και σχολίων για το μάθημά και τον διδάσκοντα.

Η απάντηση στις ερωτήσεις των τεσσάρων πρώτων ενοτήτων είναι υποχρεωτική και δίνεται με βαθμολογική κλίμακα από 1 (πολύ αρνητικά) έως 5 (πολύ θετικά). Οι απαντήσεις μετατρέπονται στη συνέχεια σε ποσοστιαία κλίμακα από 1 έως 100 (0=καθόλου/κακή, 25=λίγο/μη ικανοποιητική, 50=ουδέτερα/μέτρια, 75=πολύ/ικανοποιητική 100=πάρα πολύ/πολύ καλή). Εφόσον κάθε απάντηση εκφράζεται με την αντιστοίχιση αυτή και ποσοτικά, είναι εφικτή η εκτίμηση του μέσου όρου και της τυπικής απόκλισης των απαντήσεων που εκφράζουν την κεντρική τάση των απαντήσεων των φοιτητών. Είναι προφανές ότι όσο υψηλότερος είναι ο μέσος όρος, τόσο θετικότερες είναι οι απαντήσεις των φοιτητών.

Η τέταρτη πέμπτη ενότητα συμπληρώνεται προαιρετικά.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο (Παράρτημα ΙΙ) αφορά στη διαδικασία της αξιολόγησης και περιέχει 9 ερωτήσεις. Η τελευταία ερώτηση αφορά στην καταγραφή παρατηρήσεων ή σχολίων επί της διαδικασίας.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε μαθήματος είναι προσβάσιμα από τα μέλη της διδακτικής ομάδας. Πρόσβαση στα αποτελέσματα της αξιολόγησης όλων των μαθημάτων έχει ο πρόεδρος του Τμήματος και τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α.

Η συμμετοχή στην ηλεκτρονική αξιολόγηση (εαρινό εξάμηνο του ακ. έτους 2020-2021)

Η ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2020-2021 διεξήχθη από τις 10.05.2021 μέχρι και τις 10.06.2021. Η περίοδος αξιολόγησης ακολούθησε την καθυστέρηση στην έναρξη της εξεταστικής περιόδου, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Στην αξιολόγηση συμμετείχαν 294 φοιτητές, οι οποίοι αξιολόγησαν 52 μαθήματα, συμπληρώνοντας συνολικά 941 ερωτηματολόγια.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, η συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση ανέρχεται στο 21,4% των εγγεγραμμένων στα συγκεκριμένα μαθήματα.

Από τα 52 μαθήματα που αξιολογήθηκαν, μόλις στα 9 η αξιολόγηση έγινε εντός της χρονικής περιόδου που όρισε ο διδάσκων. Για τα υπόλοιπα μαθήματα η αξιολόγηση γίνονταν ελεύθερα, εντός της συνολικής περιόδου αξιολόγησης. Ίσως γι' αυτό το λόγο παρατηρείται μείωση στη συμμετοχή των φοιτητών σε σχέση με το χειμερινό εξάμηνο.

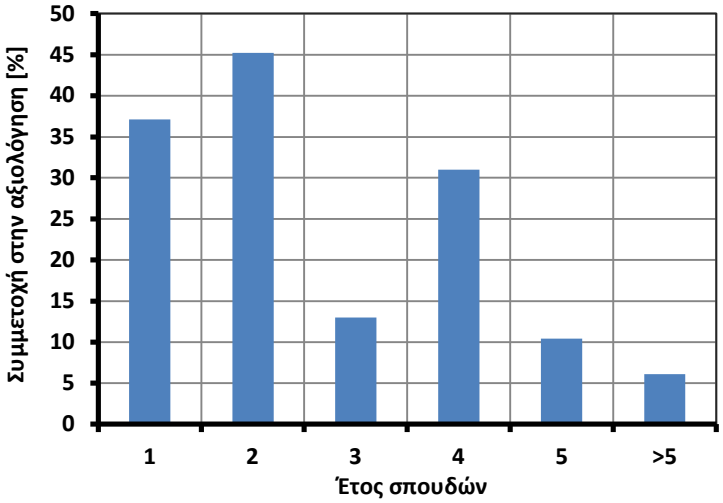

Σχήμα 1. *Η συμμετοχή των φοιτητών στην ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων ανάλογα με το έτος σπουδών τους.*

Είναι αξιοσημείωτο ότι κατά τη συγκεκριμένη περίοδο οι φοιτητές του 1ου και του 2ου έτους σπουδών συμμετείχαν πιο ενεργά στην αξιολόγηση σε σχέση με τους φοιτητές των μεγαλύτερων εξαμήνων (Σχήμα 1). Ενδεχομένως το ποσοστό συμμετοχής να ήταν υψηλότερο, εάν η αξιολόγηση εντός της εκπαιδευτικής διαδικασίας γίνονταν σε μεγαλύτερο πλήθος μαθημάτων.

Κατά μέσο όρο κάθε φοιτητής συμπλήρωσε 3 ερωτηματολόγια και κάθε μάθημα αξιολογήθηκε μέσω της συμπλήρωσης 22 ερωτηματολογίων.

Οι δείκτες αυτοί αντικατοπτρίζουν τη συνολική εικόνα της συμμετοχής των φοιτητών στην ηλεκτρονική αξιολόγηση σε όλο το Α.Π.Θ., καθώς για το σύνολο των Τμημάτων του Πανεπιστημίου ο μέσος όρος ερωτηματολογίων ανά φοιτητή κατά το εαρινό εξάμηνο του 2020-2021 ανέρχεται σε 3, ενώ ο μέσος όρος ερωτηματολογίων ανά μάθημα είναι 17.

Τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής αξιολόγησης (εαρινό εξάμηνο ακ. έτους 2020-2021)

Στο Σχήμα 2 παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τις ενότητες των ερωτήσεων που αφορούν στα μαθήματα και στο διδακτικό προσωπικό.

Κατά μέσο όρο η άποψη των φοιτητών για τα μαθήματα είναι θετική προς πολύ θετική, με τη διάμεσο όμως να βρίσκεται πιο κοντά στην «πολύ θετική» άποψη.

Όσον αφορά στο διδακτικό προσωπικό, η άποψη των φοιτητών είναι κατά κύριο πολύ θετική. Πάνω από το 65% των ερωτηθέντων έχει θετική ή πολύ θετική άποψη για τους διδάσκοντες.

Στις επόμενες ενότητες δίνονται οι απαντήσεις στις επί μέρους ερωτήσεις της ενότητας «μάθημα» και «διδακτικό προσωπικό».

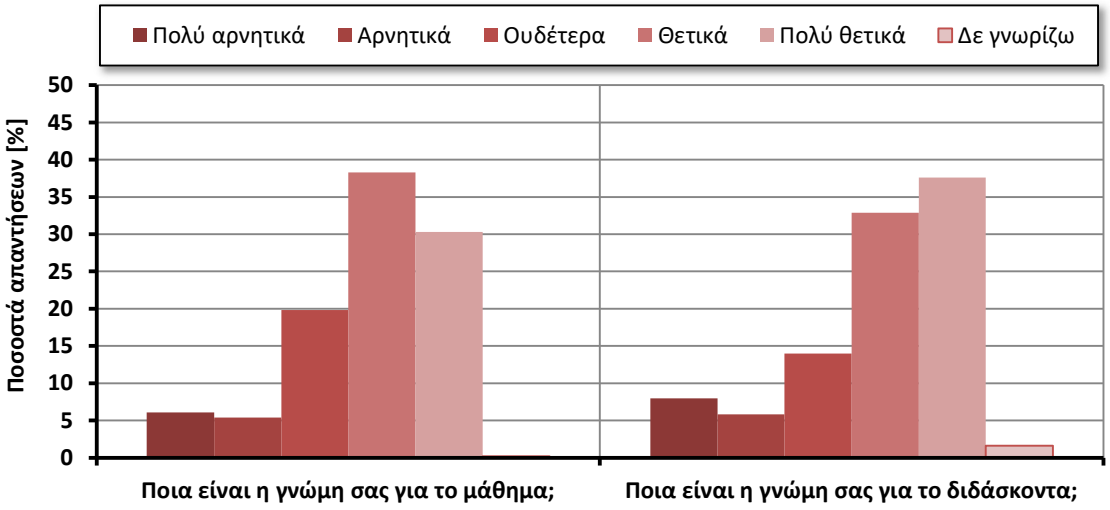

Σχήμα 2. *Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων και του διδακτικού προσωπικού κατά το εαρινό εξάμηνο του ακ. έτους 2020-2021.*

Αναφορικά με τα μαθήματα

Στο Σχήμα 3 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων, η οποία βασίστηκε στις ακόλουθες 3 ερωτήσεις:

1. Πώς κρίνετε το περιεχόμενο του μαθήματος από άποψη ενδιαφέροντος και χρησιμότητας;
2. Πώς κρίνετε τη συνολική οργάνωση του μαθήματος (πρόγραμμα, ενημέρωση, εκπαιδευτικό υλικό);
3. Εφόσον μέχρι σήμερα έχετε παρακολουθήσει το σύνολο σχεδόν των παραδόσεων, θεωρείτε ότι έχετε κατανοήσει τις βασικές έννοιες και μπορείτε να αξιοποιήσετε τις γνώσεις σας;
4. Πώς αξιολογείτε την εξ αποστάσεως διδασκαλία του μαθήματος;

Από το σχήμα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων στην αξιολόγηση κρίνει θετικά ή πολύ θετικά τα μαθήματα από πλευράς ενδιαφέροντος και χρησιμότητας (Ερώτηση 1). Η συνολική οργάνωση των μαθημάτων είναι κατά μέσο όρο θετική (Ερώτηση 2), ενώ η κατανόηση των βασικών εννοιών αξιολογήθηκε θετικά προς το ουδέτερα (Ερώτηση 3). Η εξ αποστάσεως διδασκαλία συγκεντρώνει ουδετερες, θετικές και πολύ θετικές γνώμες (Ερώτηση 4).

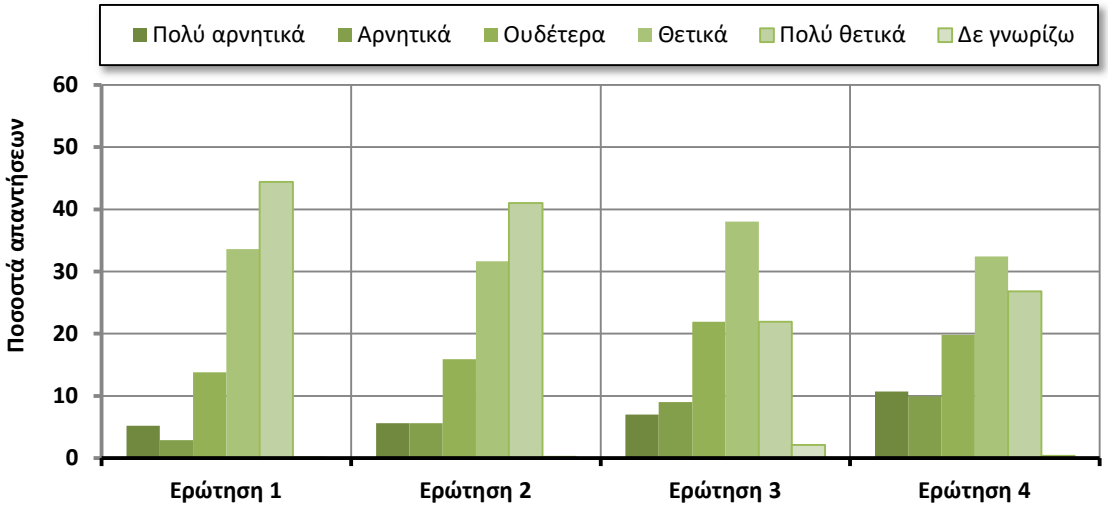

Σχήμα 3. *Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων κατά το εαρινό εξάμηνο του ακ. έτους 2020-2021 με βάση τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου.*

Αναφορικά με το διδακτικό προσωπικό

Στο Σχήμα 4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού, η οποία βασίστηκε στις ακόλουθες 4 ερωτήσεις:

Ερώτηση 1: Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;

Ερώτηση 2: Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;

Ερώτηση 3: Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (πχ παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές / τις φοιτήτριες);

Ερώτηση 4: Είναι γενικά προσιτός/ή στους φοιτητές / τις φοιτήτριες;

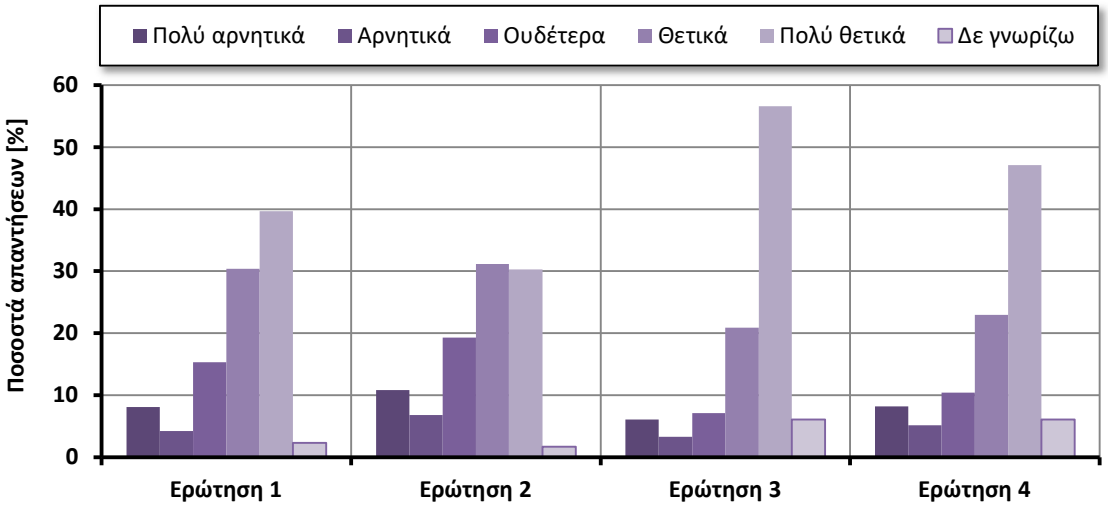

Σχήμα 4. *Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του προσωπικού κατά το εαρινό εξάμηνο του ακ. έτους 2020-2021 με βάση τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου.*

Από το σχήμα προκύπτει ότι κατά μέσο όρο οι διδάσκοντες οργανώνουν καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα (*Ερώτηση 1*), είναι ιδιαίτερα συνεπείς ως προς τις υποχρεώσεις τους (*Ερώτηση 3*) και γενικά είναι προσιτοί στους φοιτητές και φοιτήτριες (*Ερώτηση 4*). Λιγότερο ενθουσιώδεις απαντήσεις, αλλά πάντα προς τη θετική κατεύθυνση, δόθηκαν στην ερώτηση 2, η οποία αφορά στην ικανότητα του διδάσκοντος να διεγείρει το ενδιαφέρον των φοιτητών στο αντικείμενο του μαθήματός του. Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μικρό ποσοστό των φοιτητών που συμμετείχε στην αξιολόγηση προτίμησε να μη διατυπώσει άποψη στις ερωτήσεις της συγκεκριμένης ενότητας.

Δείκτης ποιότητας μαθημάτων

Με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών σε όλες τις ερωτήσεις του δελτίου αξιολόγησης των μαθημάτων προκύπτει ο δείκτης ποιότητας Q γι' αυτά.

Κατά μέσο όρο ο δείκτης ποιότητας είναι ίσος με 72,4 για όλα τα μαθήματα που αξιολογήθηκαν, που είναι περίπου στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρονιάς.

Η αντίστοιχη μέση τιμή για όλα τα τμήματα του Α.Π.Θ. είναι 78,3, υψηλότερος σε σχέση με αυτόν που υπολογίστηκε για το Τμήμα μας.

Αναφορικά με τη διαδικασία της αξιολόγησης

Εκτός από την αξιολόγηση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να διατυπώσουν τη γνώμη τους για τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αξιολόγησης. Στο σχετικό ερωτηματολόγιο απάντησαν πολύ λίγοι φοιτητές, μόλις 16 από τους 294 που αξιολόγησαν τα μαθήματα.

Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν θετική ή πολύ θετική γνώμη για την ηλεκτρονική αξιολόγηση και θεωρούν ότι είναι χρήσιμη για τη διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Μάλιστα, προτιμούν την ηλεκτρονική αξιολόγηση σε σχέση με τη συμπλήρωση έντυπων ερωτηματολογίων στην τάξη. Ωστόσο διατυπώνουν σοβαρές επιφυλάξεις για το αν οι διδάσκοντες λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με στόχο τη βελτίωση του μαθήματός τους. Σημειώνεται ότι, κατά μέσο όρο οι συμμετέχοντες στην αξιολόγηση είχαν προχωρήσει σε αξιολόγηση παραπάνω από τα μισά μαθήματα κατά τα προηγούμενα εξάμηνα.

Συμπεράσματα-προτάσεις

Κυρίαρχο εύρημα από την αξιολόγηση των μαθημάτων στο ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 ήταν η σημαντική αύξηση στη συμμετοχή των φοιτητών στην ηλεκτρονική αξιολόγηση. Η αύξηση αυτή φαίνεται ότι οφείλεται κατά κύριο λόγο στη δυνατότητα και στην παρότρυνση που δόθηκε στους διδάσκοντες να οργανώνουν την αξιολόγηση του μαθήματός τους κατά την ώρα του μαθήματος, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ενώ κατά τα προηγούμενα έτη η συμμετοχή στην ηλεκτρονική αξιολόγηση σπανίως υπερέβαινε το 15%, κατά την εαρινή περίοδο του ακ. Έτους 2020-2021 πλησίασε το 22%.

Η συμμετοχή ήταν λίγο χαμηλότερη σε σχέση με αυτή της χειμερινής περιόδου, αλλά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη πως πολλές από τις διαδικασίες ήταν σχετικά ρευστές, λόγω των μεγάλων αλλαγών που έγιναν στην εκπαιδευτική διαδικασία λόγω της πανδημίας

Για την περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών στην ηλεκτρονική αξιολόγηση προτείνεται να γίνει μεγαλύτερη κινητοποίηση των διδασκόντων, ιδιαίτερα των μαθημάτων του 3^{ου} και του 5^{ου} έτους, ώστε να ενσωματώσουν τη διαδικασία της αξιολόγησης των μαθημάτων στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Επιπροσθέτως, προτείνεται διατήρηση ή και περαιτέρω ενίσχυση της πληροφόρησης των φοιτητών για τη διαδικασία, τα οφέλη και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης στη βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Προς αυτή την κατεύθυνση οι ενέργειες που γίνονται εδώ και αρκετά χρόνια είναι:

- η ενημέρωση των φοιτητών για την έναρξη της περιόδου αξιολόγησης με ηλεκτρονικό μήνυμα του προέδρου, πέραν της ενημέρωσης που λαμβάνουν κεντρικά από το ΑΠΘ
- η παρουσίαση της διαδικασίας της ηλεκτρονικής αξιολόγησης στους πρωτοετείς φοιτητές κατά τη διάρκεια της ημερίδας υποδοχής τους στο Τμήμα μας,
- η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης μέσω της ανάρτησης της έκθεσης αξιολόγησης στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

1η σελίδα ερωτηματολογίου, επιλογή διδασκόντων

2η σελίδα ερωτηματολογίου, συμπτυγμένο ερωτηματολόγιο

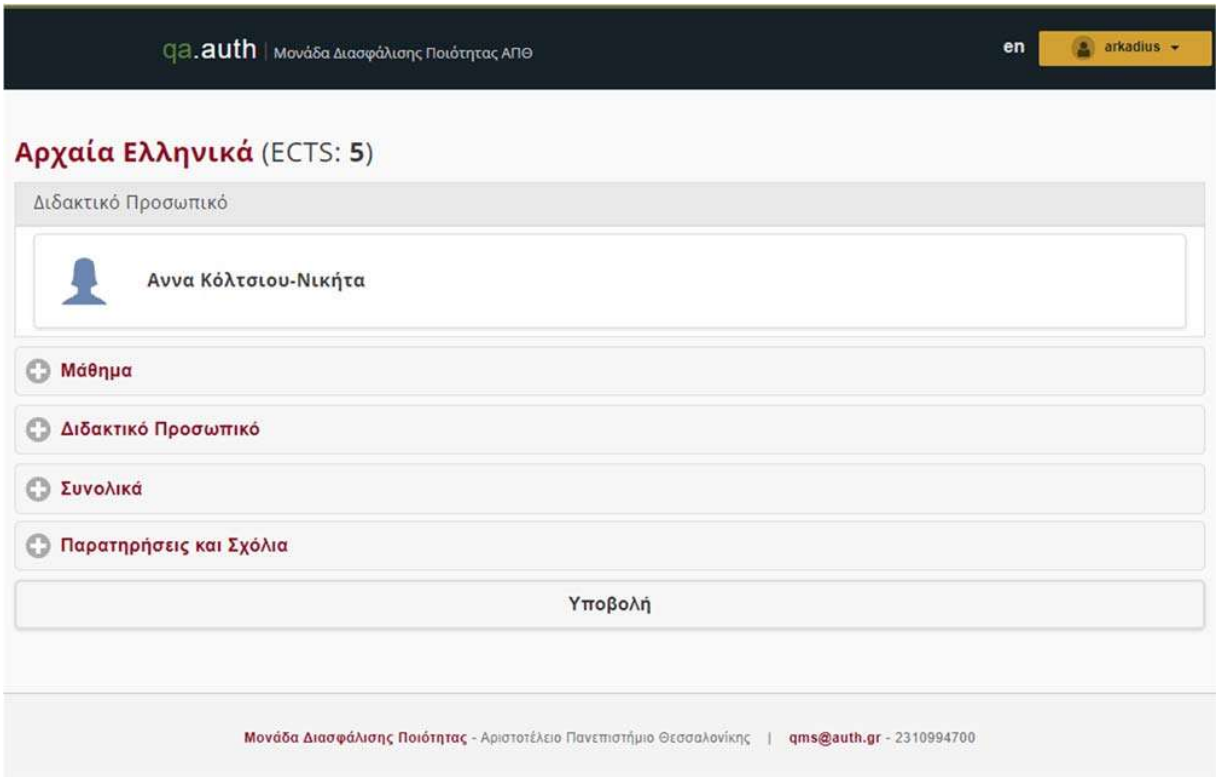

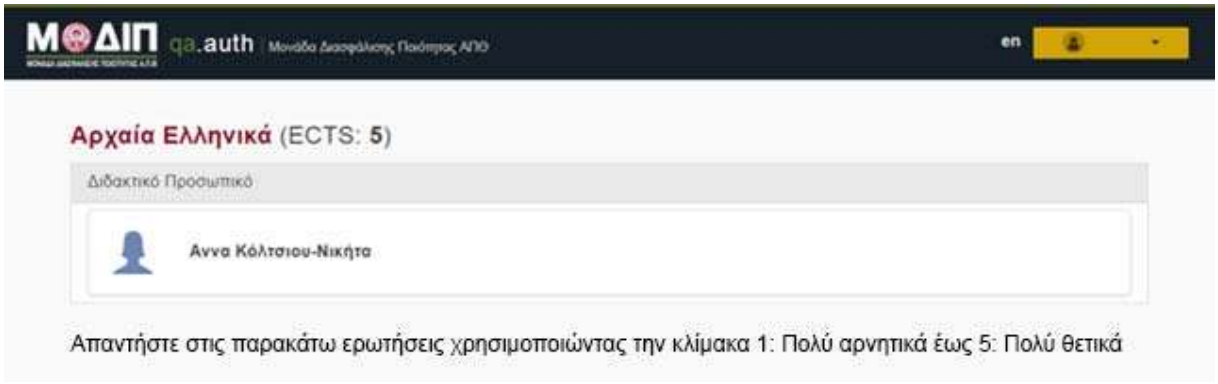

Μάθημα

1. Πως κρίνετε το περιεχόμενο του μαθήματος από άποψη ενδιαφέροντος και χρησιμότητας;

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

2. Πως κρίνετε τη συνολική οργάνωση του μαθήματος (πρόγραμμα, ενημέρωση, εκπαιδευτικό υλικό);

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

3. Εφόσον μέχρι σήμερα έχετε παρακολουθήσει το σύνολο σχεδόν των παραδόσεων, θεωρείτε ότι έχετε κατανοήσει τις βασικές έννοιες και μπορείτε να αξιοποιήσετε τις γνώσεις σας;

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

Διδακτικό Προσωπικό

4. Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;
Αννα Κόλτσιου-Νικήτα:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

5. Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;
Αννα Κόλτσιου-Νικήτα:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

6. Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (πχ παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές / τις φοιτήτριες);
Αννα Κόλτσιου-Νικήτα:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

7. Είναι γενικά προσιτός/ή στους φοιτητές / στις φοιτήτριες;
Αννα Κόλτσιου-Νικήτα:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

Συνολικά

8. Συνολικά, ποια είναι η γνώμη σας για το μάθημα;

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

9. Συνολικά, ποια είναι η γνώμη σας για το διδάσκοντα / τη διδάσκουσα;
Αννα Κόλτσιου-Νικήτα:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ

Παρατηρήσεις και Σχόλια

10. Παρατηρήσεις και σχόλια για το μάθημα

11. Παρατηρήσεις και σχόλια για το διδάσκοντα / τη διδάσκουσα

Αννα Κόλτσιου-Νικήτα:

Υποβολή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΜΟΔΙΠ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Α.Π.Θ.

Ερωτηματολόγιο Διαδικασίας Αξιολόγησης

ξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα, επιλέγοντας το αντίστοιχο κυκλάκι. Όλες οι προτάσεις πρέπει να αξιολογηθούν.

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
0	**25**	**50**	**75**	**100**
Κακή	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

1. Πως κρίνετε την εφαρμογή αξιολόγησης των μαθημάτων μέσω του διαδικτύου;

○ 0 ○ 25 ○ 50 ○ 75 ○ 100

2. Προτιμάτε την αξιολόγηση μέσω του διαδικτύου σε σχέση με τα έντυπα ερωτηματολόγια στην τάξη;

○ 0 ○ 25 ○ 50 ○ 75 ○ 100

3. Θεωρείτε ότι είναι χρήσιμη η αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές;

○ 0 ○ 25 ○ 50 ○ 75 ○ 100

4. Πιστεύετε ότι η αξιολόγηση που κάνετε λαμβάνεται υπόψιν από τους διδάσκοντες;

○ 0 ○ 25 ○ 50 ○ 75 ○ 100

5. Πόσα από τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων έχετε αξιολογήσει μέχρι τώρα; (με οποιονδήποτε τρόπο) (0: Κανένα, 25: Λιγότερα από τα μισά, 50: Περίπου τα μισά, 75: Περισσότερα από τα μισά, 100: Όλα)

○ 0 ○ 25 ○ 50 ○ 75 ○ 100

6. Είχατε κάνει κατά το προηγούμενο εξάμηνο αξιολόγηση των μαθημάτων σας μέσω της ιστοσελίδας της ΜΟΔΙΠ;

○ Ναι
○ Όχι
○ Είμαι στο πρώτο εξάμηνο των σπουδών μου

7. Έχετε δει κάποια αλλαγή στη διδασκαλία των μαθημάτων ως αποτέλεσμα των αξιολογήσεων τους από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες;

◯ Ναι ◯ Όχι

8. Πως ενημερωθήκατε για τη διαδικασία η αξιολόγησης των μαθημάτων μέσω της ιστοσελίδας της ΜΟΔΙΠ;

☐ Ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) του Πανεπιστημίου
☐ Ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) του Τμήματος/Σχολής
☐ Ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου
☐ Ιστοσελίδα του Τμήματος / Σχολής
☐ Από διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος
☐ Από συμφοιτητή / συμφοιτήτρια
☐ Από το Facebook
☐ Με άλλο τρόπο

9. Άλλες παρατηρήσεις και σχόλια για τη διαδικασία αξιολόγησης: